

NICO WALKER

POPRVĚ

Studovat, milovat, zabíjet, fetovat, krást

Předloha
filmu
CHERRY

Cherry

Překlad byl vydán ve spolupráci
s Alfred A. Knopf, imprint The Knopf Doubleday Group,
divize Penguin Random House, LLC.

Copyright © Nicholas Walker, 2018
Translation © Romana Švachová, 2021
Copyright © Nakladatelství JOTA, s. r. o., 2021

ISBN 978-80-7565-733-6

Obsah

Poznámka autora	7
Prolog	9
Část první: ŽIVOT ZROVNA ZAČÍNAL A JÁ TĚ SPATŘIL	21
Část druhá: DOBRODRUŽSTVÍ	55
Část třetí: POPRVÉ	109
Část čtvrtá: ČMELÁK	195
Část pátá: VELKÁ HÉROVÁ ROMANCE	239
Část šestá: PÁD	281
Poděkování	329
O autorovi	332
Poznámky překladatelky	333

Prolog

Emily se šla osprchovat. V pokoji je šero a já se oblékám, hledám nějaký tričko, na kterém není krev, mám smůlu. Kalhoty jsou v prdeli taky – v rozkroku je mám propálený od cigaret. Úplná hérová elegance, jako bych už byl slavněj.

Sejdu dolů. Livinie se vychcala v obýváku. Je tam loužička. Řeknu sice: „Do háje, Livinie,“ ale tak potichu, aby mě neslyšela. Je to hodnej pes; my ji prostě vycvičili na hovno.

Přinesu papírový ubrousky a sprej. Na kuchyňský lince leží krabička pallmalek. Jednu vytřepu a zapálím si nad sporákem. Zkontroluju včelky ve skříňce. Všechny jsou krvavý a křivý, vypadají jako mučicí nástroje. A jsou tu taky dvě role nylonu, krabička tyčinek do uší a digitální váha, dvě lžíce a v nich položený kousky starý vaty. Jehly na včelkách jsou tupý, ale budou muset stačit. Emily musí být ve škole do desíti a stihneme to jenom taktak. Nový včelky budeme moct koupit až potom. Za dvacet minut je devět, ale myslím, že to dáme. Black by měl dneska přijít včas a něco nám přinese, takže jsem klidnej. Nechám ubrousky nasát moč. Místo vytřu dezinfekcí, použitý ubrousky vyhodím.

Black zastaví na příjezdový cestě a já ho pustím bočními dveřmi dovnitř. Podá mi pětačtyřicítku zabalenou do kusu modrýho hadru a já navrhnu: „Hele, odvaž mi ještě gram.“

„Tak fajn. S tímhle to bude sedm celých dvacet,“ prohlásí.

„V pohodě.“

Donesu mu váhu a on začne odvažovat.

Řeknu: „Včera to bylo o tři lehčí.“

Ví to. Ale neřekne nic. Takhle to dělají: ošidí tě, ví, že tě ošidili, a chovají se, jako bys to byl ty, kdo je tu mimo.

„Pamatuješ si, jak jsem ti ohledně toho volal?“

Pamatuje. Musí ale dělat blbýho, vždyť je to dealer.

Řeknu: „No tak, nehraj to na mě. Řekls, že ti za to visím jako za celý. A už to přece budu mít brzo pohromadě.“

Odpoví: „Tak fajn.“

Přejdu ke schodům a zavolám na Emily: „Hej, zlato! Je tady Black. Pojd' dolů a šlehni si se mnou.“

Řekne, že hned přijde.

Rozdělím heroin a nachystám čistý lžíce: jednu pro mě, jednu pro mou nejdražší. Napustím do skleničky vodu a trochu z ní natáhnu do včelky. Vodu z jehly zas zprudka vytlačím, aby se rozpustily krevní sraženiny uvnitř. Znova natáhnu do stříkačky trochu vody a odkapu na lžici. Slyším na schodech Emily, rozmíchávám heroin ve vodě a jdu ke sporáku. Emily pozdraví Blacka. Black pozdraví ji. Povídám jí: „Na lince máš nástřel.“

Odpoví: „Díky, lásco.“

Otočím hořákem, ztlumím plamen a začnu nad ním vařit dávku, držím ji tam, dokud trochu nezasyčí; potom ji z plamene sundám. Emily mi nachystala kousek vaty. Ví, že mám naspěch. Má ještě mokré vlasy. Popadnu vatu a položím ji do lžíce. Ztmavne a nacucá se. Natáhnu přes ni dávku do včelky a klepnu do ní prsty, ať z ní unikne vzduch. To, co zůstane uvnitř, vypadá dost tmavě.

Emily se zeptá: „Ty si to všechno střeříš rovnou?“

„Hm.“

„A myslíš, že je to rozumné, lásco?“

„Bude to v klidu. Jestli si rychle nestřeříš znovu, bude to stejně fuk, mám dojem.“

Když je jehla takhle tupá, zabolí to o trochu víc. Nemusí proniknout do žíly hned. Tentokrát ale dovnitř zajede bez problémů, což je dobrý znamení. Budu mít svůj den.

Střelím si.

Jako první ucítím tu chuť; pak se to rozjede. Celý je to tak akorát, to teplo, co mnou krvácí. Jen dokud ta chuť nezesílí víc než obvykle, rázem je tak silná, až se mi dělá zle. A mně to dojde: jsem odjakživa mrtvej, v uších mi zvoní.

LEŽÍM NA PODLAZE v kuchyni a mrznou mi koule.

Nade mnou stojí Emily: „No tak.“

Zvednu hlavu.

Podívám se na ni. Podívám se na Blacka. Zacouval ke kuchyňský lince. Mám chuť se mu vysmát do obličeje, ale nemůžu.

Emily má ledový ruce. „Mluv se mnou!“

Mám rozepnutý kalhoty a do spodků mi někdo strčil kostky ledu.

„Tys mi dala do trenek led?“

„Myslela jsem, že umřeš.“

„Den teprve začal.“

Vidím, že má na krajíčku. Řeknu: „Omlouvám se. To byla jenom sranda. Udělalas dobře. Nemáš se za co stydět. Udělalas to dobře.“

„Tý zasraný hovado!“

„Doprdele, slečinko, co po mně chceš?“

Vstanu a přejdu ke dřezu a začnu si ze spodků lovit kostky ledu. Jde mi vidět pták; je mu kosa, nedělá zrovna dobrý dojem.

„Kdybych věděl, že se stane tohle, zastříhl bych si chlupy v rozkroku.“

Black vypadne z kuchyně.

„Jsi v pořádku?“

„Jsem v pohodě. Šlehni si, zlato. Musíme tě ještě hodit do školy a už je skoro devět.“

Seberu z podlahy formičky na led. Leží tam tři druhy: zelený, modrý a bílý. Všechny je ve dřezu naplním vodou a dám zpátky do mrazáku.

OBČAS MÍVÁM kvůli tomu psovi výčitky. Řekli jsme si, že si pořídíme psa a pak už budem čistý. A tak jsme si pořídili psa. Ale toxíci jsme dál. A teď jsou z nás toxíci se psem.

BLACK JE V OBÝVÁKU. Nakreslím mu obrázek: „Tady je ulice Lancashire Road, tady Hampshire Road, tady Coventry Road. Zaparkuju tady, za tou stopkou, jak je tam ta jednosměrka. Vyzvedneš mě a hodíš na Lancashire Road. Zastavíš kus před tímhle rohem a vyhodíš mě. Pak zajedeš na parkoviště za tímhle obchodem. Tam na mě počkáš. Budu hned venku a přijdu tudy. Pak už mě jenom musíš hodit zpátky na místo, kde parkuju já, a hotovo. Sejdem se tady, rozdělíme si prachy, tadá. Souhlas?“

„Jo. Souhlas.“

„Takže do toho jdeš?“

„Jo.“

„Fajn. Dej mi ještě vteřinku a vyrazíme. Emily od desíti učí.“

Je v kuchyni, už se cítí líp.

Řeknu: „Jdu ven. Za minutku jsem zpátky.“

Odpoví: „Buď opatrný.“

Slíbím, že budu.

S EMILY BYDLÍME na ulici plný červených a bílých domků, kam nepatříme. Jsme tu ale šťastní, i když se často trápíme, protože máme pocit, že o všechno přicházíme.

Emily si někdy stěžuje pěkně nahlas a ječí na mě kvůli sračkám, který nemůžu ovlivnit. To jí pak musím říct: „Co to s tebou doprdele je? Hrabe ti? Proč vyvádíš, jako by tě někdo vraždil? Vraždí tě snad někdo? Vraždím tě snad? Sousedí si

budou myslet, že tě tady vraždím. A zavolaj poldy. A poldové přijedou a uvidí mě a prohlásí: ‚Hele, tenhle chlápek vypadá jako ten grázl, co vyloupil všechny ty zasraný banky.‘ A pak mě šoupnou do basy a tobě bude nanic.“

A někdy řekne, že se omlouvá. Anebo neřekne vůbec nic. Anebo mě praští do krku. A já vyjeknu: „Au, do hajzlu už! Zlato, proč mě mlátíš do krku?“

A ona vyběhne nahoru a zamkne se v koupelně a nevyjde z ní celý hodiny a já si nad ní mezitím můžu dole oči vyplakat. Miluju ji tak moc, že pokaždý když to dělá, mám pocit, jako bych umíral. Je nádherná a já jí to říkám pořád. Myslím, že by pro mě udělala cokoli.

SEDNU ZA VOLANT a vycouvám na ulici. Na světlech stojím za Blackem. Nemám ho zrovna v oblibě, vždycky má za lubem nějakou hovadinu. Na dealera je ale pořád ještě v pohodě. Všichni jeho bráchové sedí.

Na semaforu blikne zelená šipka a Black zahne doleva. Držím se za ním, ale na Cedar Road ho předjedu. Dneska ráno je zataženo, ale přesto je jasno – je jasně zataženo! Prostě Novo-jaří! A možná to tak zůstane už navždy. Bylo by to hezký, ale přát si něco takovýho je dětinský.

Projedu South Taylor Road, kolem lékárny, kolem vylidněného KFC, kolem Wendy’s, dalšího fastfoodu, kolem střední školy, kolem kina, přes Lee Road, kolem další lékárny a dalších domů a je mi pětadvacet a nechápu, co ti lidi teda dělají. Jako by to všechno stálo na ničem a tohle nic drželo všechno pohromadě. A vtom zaslechnu lidi mluvit a všechno se tím jenom zhorší.

Na Meadowbrook Boulevard to nestihnu přes světla. Na Coventry Road to stočím doprava, sjedu dolů na Hampshire Road a zahnu doleva. Cedule s názvy ulic jsou tu namalovaný tak, aby vypadaly jak batikovaný. Než je přemalovali, bydlel jsem tu. Pak už jsem to nedával. Bylo to jako zjistit, že celou dobu, co s někým mluvíte, máte na tváři nějaký sračky.

Vyjedu nahoru po Hampshire Road, kde začíná jednosměrka a kde po obou stranách ulice stojí cihlový činžáky. Některý byty mají balkony. Jsou tu i pěkný stromy. Nechápu ani je, ale líbí se mi. Myslím, že mně by se líbily snad všechny stromy. Musel by to být už pěkně na hovno strom, aby se mi nelíbil.

Za značkou je zas obousměrná silnice, i tu lemují domy. Tady jsou dvoupodlažní vilky a menší domky a všechno to vypadá hezky a jsou tu další stromy, ještě větší než na ulici předtím. Otočím se a zaparkuju u obrubníku. Black mi zastaví a já si přisednu k němu. Strihne to přes ulici a odbočí na Lancashire Road. Sjede dolů a zastaví kousek od rohu, na kterým jsme se domluvili. A teď už zbývá jenom jedno.

V průběhu let jsem se tohle jaksi naučil a stal se z toho můj zvyk. Jedna věc vede k druhé, druhá k další. Věci se zlepšují a zase zhorší. A pak jednoho dne, dřív než si uvědomíte, že jde do tuhého, v tom vezíte až po uši. A možná že vám hrabe a možná že u sebe máte zbraň, ale ani pak to obvykle není žádná hrůza.

Nechávám otevřené dveře a auto varovně pípá.

„Budu rychlejší, takže klidně můžeš rovnou vyjet. Víš, kde máš čekat, že jo?“

„Jo.“

„Prostě třikrát odboč doleva a bude to v cajku.“

„Jo.“

„Seš si jistě, že do toho chceš jít? Protože to tak úplně nevypadá. Furt si to ještě můžeš rozmyslet.“

„Ne, v klidu.“

„Fajn. Plus mínus za dvě minuty se sejdem na parkovišti. Prosím tě, buď tam.“

Řekne oukej.

„Brnkačka, co?“

„To teda.“

STOJÍM NA CHODNÍKU. Jsem červená šála a kšiltovka Cleve-landských Indiánů. Jsem bílá košile a modrá mikina s kapucí, nějaký džíný, bílý adidas, nic zvláštního. Za pasem mám zastrčenou pistoli. Než projdu kolem bankomatu, vytáhnu si šálu nahoru tak, že mi zakrývá spodní půlku obličeje. Je už trochu pozdě na to vymýšlet něco lepšího; dělám to už nějakou dobu a jak vypadám, není žádný tajemství. A ven právě vychází nějaký chlápek a já se s ním minu ve dveřích a nebojím se. Projdu dveřmi s pistolí napřaženou před sebou, aby ji každé viděl: „ŽÁDNEJ POPLACH. JSEM HLEDANEJ. ZASTŘELÍ MĚ.“

Jenom si dělám prdel. A myslím, že to každé dobře ví. Ale stejně, tohle je přepadení, a než vypadnu, budu potřebovat nějaký prachy.

Přejdu k přepážce, ruku mám už svěšenou, mířím na zem. Nemá smysl hrát divadýlko. Faktem je, že při vykrádání bank přicházíte do styku hlavně se ženami, takže se nechcete chovat jako nezdovořák. Když vykrádáte banku a jste při tom zdvořilí, pracovnícím je to asi tak z osmdesáti procent případů fuk; nejspíš jim akorát narušíte denní rutinu. Výjimky se samozřejmě najdou – asi pětina případů nemá tak nadějný vyhlídky. Třeba jako tamta, vypadala jako Janet Reno, pustila jenom osmnáct set dolarů a ani cent navíc. Klidně bych tam mohl všechny do jednoho postřílet a ona by mi nedala ani ten cent. Ta si vážně myslela, že banka je v právu. Ale to byla fanatička. Pokladní jsou obvykle dost nad věci: podáte jim vzkaz anebo řeknete, že tohle je přepadení, a ony otevrou pokladnu a vyloží na pult přepážky prachy a vy je seberete a tím to hasne. Vážně, je to celkem civilizovaný. Je to jako takovej soukromej vtíp, kterej si mezi sebou v tichosti předáte. Říkám *vtíp*, protože v mým případě si nedovedu představit, že by někdo uvěřil, že jsem vážně něčeho schopnej, kdyby došlo na lámání chleba. I když se teda snažím, abych působil aspoň kapku vyšinutě, protože nechci, aby se kvůli mně někdo

dostal do maléru. Promítlo se mi do obličeje hodně smutku, a ten je třeba něčím zamaskovat, takže se musím všelijak pitvořit, jako bych byl magor, jinak si lidi budou myslet, že jsem srab. I tak ale riskuju, že si budou myslet, že jsem prostě vyšínutej srab. Musím ale dělat, co se dá, jinak by na ni její vedoucí mohl vyjet: „Proč jste tomu poserovi dala všechny ty prachy? Máte padáka!“ A ona pak půjde domů a řekne dětem, že letos nebudou žádný Vánoce.

Na tom teď nesejde. Tady máme pokladní. Řeknu jí: „Neberte si to osobně.“

A hele, my se navzájem poznáváme! Z jinýho přepadení, v Lakewoodu, možná před měsícem (dny se mi slívají). Tehdy jsem okradl jinou pokladní, ale tahle tam byla taky. Byla to sranda. Tamta vyložila na pult čtrnáct set dolarů a prohlásila, že víc už nemá. Pamatuju si, jak mi bylo jasný, že lže, a v duchu jsem si říkal: Chudák ženská, myslí si, že jsem na hlavu. Ale záleželo mi na tom snad? Byla hezká a já nechťel mermocí všechno, chtěl jsem tolik, kolik jsem zrovna potřeboval.

Takže teď obírám tu druhou pokladní a navzájem jsme se poznali a o nic nejde. Nemám dojem, že proti mně něco má. Myslím, že jsme snad stejně staří. Je bledá jako já. A má tmavý vlasy. Oči má modrý, se zlatavými flíčky, a kdyby bylo všechno jinak, klidně bych se do ní mohl zamilovat. A pak by to možná taky dopadlo jinak.

Řeknu: „Omlouvám se.“

„To je v pořádku.“

„Jak se jmenujete?“

„Vanessa.“

„Omlouvám se vám, Vanesso.“

„Jak se jmenujete vy?“

„Jste vtipná, Vanesso.“

Rychle vyprázdňuji přihrádky s hotovostí, což se hodí, vzhledem k tomu, že tu nechci moc okounět – ani ne čtvrt míle odsud je policejní stanice. Seberu z pultu hromádky

bankovek a nastrkám si je do kapes. Vypadalo to vcelku normálně: lepší neřešit, nikdy to nejsou žádný velký prachy. Tohle je bleskova, jako když do někoho napálíte a ujedete od nehody. Hlavně prostě vypadnout.

Hlavně hned zmizet.

Při odchodu za mnou prásknou dveře a já zahnu za roh, minu bankomat. Neutíkám ale po ulici nazpátek nahoru. Otočím se a rozběhnu se za banku, za popelnici, za barák, kde jsem kdysi bydlel v horním patře, dolů po schodech za skoro vegetariánskou restaurací, dolů až k drátěnému plotu. Za ním je parkoviště, ale Blacka na něm nikde nevidím. A vůbec mě to nepřekvapuje, protože tohle je typický chování vyjebanýho dealera.

Hlavně ale neutíkat.

Auto mám blok odsud a myslím, že to k němu dám. Žádný konec světa se nekoná. Parkoviště má tři strany, jsou to jenom zdi, zdi plný oken zírajících na mě dolů. Sundám si kšiltovku a schovám do ní pistoli. Je těžká, protože je plná nábojů. Je plná nábojů, protože si nedovedu představit, že by to mělo být jakkoli jinak. Na to, abych ji nesl v kšiltovce, je fakticky těžká, ale nic jiného mi nezbyvá, protože mám před sebou kus cesty a nechci, aby mi při útěku sundala kalhoty.

Sejdu další schůdky k parkovišti s kšiltovkou v ruce, s pistolí v kšiltovce, s kšiltovkou v levačce. Když procházím parkovištěm, není tam ani noha. Pistoli jde v kšiltovce pořád trochu vidět. Sundám si za chůze šálu a trochu ji zmuchlám a položím na pistoli, trochu to vylepším. Pořád mi ale z kapes trčí bankovky; musím dávat pozor, aby mi žádná nevypadla. Když dorazím k chodníku, zahnu doleva a pokračuju dál po Hampshire Road. Oni pojedou nahoru po Mayfield Road, a jestli mě chytanou, budu nahranej.

Občas mě napadá, že pro mě bylo mládí škoda. Ne že bych byl tak blbej, že bych nedokázal vnímat krásu kolem sebe. Všechno pěkný si беру k srdci a ta krása mi z něj dělá takovou

fašírku, že z toho umírám. Takže o tohle nejde. Jde prostě o to, že mě cosi uvnitř vždycky táhlo pryč, jakási zvláštní část, cosi bez obdoby, nedovedu to vysvětlit.

Až na mě a jednoho chlápka tu nikdo není; jdeme po stejném chodníku, blíží se ke mně směrem z druhého konce bloku. Nakonec se mineme. Vidím, že je oblečený jako zasloužilce, což je dobře: jestli je starej, pochybuju, že by se staral, co tu vyvádím. Hlavně se nechovat, jako byste právě vyloupili banku.

Chovejte se, jako byste měli něco na práci.

Chovejte se, jako byste zbožňovali policajty.

Chovejte se, jako byste nikdy nic nebrali.

Chovejte se, jako byste milovali Ameriku tak moc, až je to na hlavu.

Ale nechovejte se, jako byste právě vyloupili banku.

A nikam neutíkejte.

Hlavně neutíkat.

Houkání sirén se už přibližuje k Mayfield Road a trávníky kolem jsou jako pubertačka. A ty schody! – schody před domy, ty jsou ale fantastický! Je na nich fůra špačků, co se vydali do války o velikej mokrej pytel plnej odpadků a šťavnatých dobrot – koukněte na ně! Ten velkej špaček, ten mačo, co dělá ramena, ten všechny ostatní odstrašil. To jemu zůstanou ty nejvybranější odpadky!

A tohle je ta krása, co mi tak mrví srdíčko. Kéž bych si tak mohl lehnout do trávy a na chvilku si vydechnout, ale to samozřejmě nejde, pistole v kšiltovce by tak trochu bila do očí, prachy trčící z kapes taky. Koneckonců i sirény, co všem prozrazují, že jsem zsranej parchant. Vsadím se, že doufají, že na ně něco zkusím, aby mi mohli upravit fasádu a potom o tom vyprávět babám doma.

Popřeju zasloužilci dobrý ráno. On odpoví dobré ráno. A jestli mě z čehokoli podezírá, má dost slušnosti na to, aby to přešel bez poznámky. Oba si jdeme po svých.

POPRVÉ

„Tuhle knížku, tenhle bravurně vyjádřený skřek vycházející z útrob života za války, života ve zločineckém prostředí a života s drogami, zvládnou po první straně odložit jenom ustrašenci. Je to strhující dílo, vypovídající o příchodu skutečného spisovatele, který bolest přetavuje v umění.“

— spisovatel Thomas McGuane

„Kdysi kdosi prohlásil, že psát má smysl jenom o dvou věcech, o lásce a o smrti. Nico Walker ví o těchto dvou tématech možná víc než 99,9 procent dnešních romanopisců. Místo poslední novinky plné načechrané vaty si přečtete tohle – možná že pro jednu nabydete dojmu, že autor před vámi obnažuje svou duši.“

— Donald Ray Pollock,
autor Nebeské hostiny

„Svět bude Nica Walkera nazývat různě: drogově závislým, vojákem, bankovním lupičem, vězněm. Všechno to jsou ale pouhé lži. Jakmile dočtete tohle, prohlásíte o něm jedno jediné: Nico Walker patří k těm nejlepším beletristům současnosti.“

— spisovatel Scott McClanahan

„Svíravé a bez příkras, oproštěné od sebemenší falše. *Poprvé* je román, který Amerika právě teď potřebuje, dopis z přední linie boje se závislostí na opiátech, a zároveň, ovšem téměř až podprahově, je to příběh z války.“

— spisovatelka Lea Carpenterová

BELETRIE

9 788075 657336

MOC 348 Kč WWW.JOTA.CZ